

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Istoria Imaginilor – Istoria Ideilor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LMR2225 Dialog interartistic: relația literatură – muzică (în limba română) Inter-Arts Dialogue. The Relationship between Literature and Music (in Romanian)							
2.2 Titularul activităților de curs	Virgil MIHAIU							
2.3 Titularul activităților de seminar	Virgil MIHAIU							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	12
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					26
Examinări					3
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	139				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate</p> <p>C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba engleză</p> <p>C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii engleze și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p> <p>C4 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință</p> <p>C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală</p> <p>C6 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință B</p>
-------------------------	---

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">Complinirea muzicală a unei imagini panoramice asupra culturii artistice de-a lungul secolelor
7.2 Obiectivele specifice	-Construirea interactivă a aparatului analitic cu caracter structural-istoric. -Demonstrații audio-vizuale pe etape istorice și pe stiluri reprezentative, începând din epoca barocului și până în prezent.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Considerațiuni despre sincretismul artelor în era postmodernă. < Prezentarea etapelor stilistice, conceptele de gen și formă, mijloace de expresie. Genurile practicilor primordiale. Sacru & profan. Cultura componistică profesionistă vs. cultura „democratizată”. >.	Toate cursurile constau în prelegeri cu ilustrații audio/video.	Cursurile au caracter demonstrativ audio-vizual și interactiv, relația curs-seminar fiind reciproc transcendentă.
2. Geneză muzicii și coreografiei - un proces sinestezic. Specificitatea muzicii - cu grad maxim de abstracțiune printre arte. Caracterul diacronic al artei muzicale. Compoziție, interpretare și receptare în muzică. Trăsături perene și adaptări la sensibilitatea diverselor epoci. Esențe ritmice, specifice diverselor culturi: fenomenul capoeira, son, samba, flamenco, merengue, aksak, polka, ritmuri celtice, candomblé-milonga-tango etc.		
3. Limbaj poetic vs. limbaj muzical. Raporturile dintre cuvânt și muzică. Expresivitatea diverselor limbi și reflexul lor muzical (exemplificări muzical-improvizatorice în portugheză, română, sârbo-croată, italiană, polonă, germană, spaniolă, georgiană, azeră, vietnameză, suedeză, armeană, uzbekă etc.). Blues, doină, visa, choro, mugam, fado. Experimente bazate pe aura personalității, integrate muzicii lui Hermeto Pascoal. Studiu de caz: opera <i>O noapte furtunoasă</i> de Paul Constantinescu, pe text adaptat de el însuși după I. L. Caragiale.		
4. Sensibilizarea muzicală a categoriilor de frumos și sublim baroc (Corelli, Scarlatti, Vivaldi). Barocul - concept exponențial pentru confluența dintre arte. Realismul magic (Jorge Luís Borges, Augusto Roa Bastos, Gabriel García Márquez). <i>Concert baroc</i> de Alejo Carpentier (scriitor, muzicolog și diplomat cubanez) - un text inclasificabil, despre perenitatea trăsăturilor chintesențiale ale muzicii, de la baroc până la		

jazz.		
5. Clasicism vs. romantism, expresionism/impresionism, tradiționalism vs. inovație - corespondențe muzical-literare. De la Mozart și Beethoven, la Schubert, Schumann, Brahms. Lied-ul german și opera italiană. Literatori în concubinaj cu arta muzicală: E.T.A. Hoffmann (scriitor, compozitor și pictor romantic german), Goethe, Schiller, Heine, Rilke, Mallarmé, Vinicius de Moraes.		
6. Programatism romantic (Berlioz, Liszt, Ceaikovski). Wagner & Nietzsche. Comentariile lui Emil Cioran despre muzică. Comentarii de Milan Kundera despre muzică. Conexiuni muzical-coreografice peste spații și timp: video - <i>The Alvin Ailey American Dance Theater</i> . Interferențe muzical-arhitecturale. Exemplificări video: Antoni Gaudí, Otto Wagner, Raul Lino, Oscar Niemayer. Sinteza artelor în creația lui Marcel Iancu – documentarul artistic <i>Construct</i> de Sorin Ilieșiu, pe muzică de Andrei Tănăsescu.	s	s
7. Muzica – între <i>artă universală</i> și expresie identitară (Grupul celor Cinci - Borodin, Rimski-Korsakov, Mussorgsky, Ceaikovski, Balakirev; scandinavi & baltici - Grieg, Sibelius, Ciurlionis; central & est-europeni - Smetana, Dvorak, Janacek, Enescu, Bartok, Szymanowski, Martinu, Lisinski, Komitas, Mokranjac, Vladiguerov). Raportări peste timp: școlile naționale de jazz din a doua jumătate a secolului XX (Brazilia, America Latină, Scandinavia, Rusia, Europa Central-Orientală, Țările Baltice, Țările Balcanice, Georgia, Armenia, Azerbaidjan, Asia Centrală, Japonia, Vietnam, Indonezia etc.). Figuri emblematice: Jan Johansson, Krzysztof Komeda, Richard Oschanitzky, Vagif MustafaZade, Ganelin/Chekasin/Tarasov		
8. Muzica – între compoziție și improvizație / J.S. Bach - <i>Goldberg Variations</i> ; variațiuni muzical-coreografice pe teme de Vivaldi; spontaneitatea la Mozart și Chopin. Reconsiderări postmoderne: Mathias Rugg & <i>Vienna Art Orchestra</i> , Jesús Chucho Valdés, Astor Piazzola, Uri Caine, Stefano Bollani, Edouard Ferlet. Video: <i>Body Remix/les Variations_Goldberg</i> , DVD realizat de ansamblul coreografic <i>Compagnie Marie Chouinard</i> (Canada).		
9. Relaționări literar-muzicale: E.T.A. Hoffmann - <i>Părerile despre viață ale motanului Murr</i> ; Georges Sand - <i>Consuelo</i> ; Hermann Hesse - <i>Steppenwolf</i> ; Thomas Mann - <i>Doctor Faustus</i> ; Alejo Carpentier - <i>Consegración de la primavera</i> ; Haruki Murakami - <i>Cronica păsării-arc</i> . Interferențe cu alte arte la Prokofiev și Șostakovici.		
10. Răspântii muzical-culturale: ruptură și continuitate		

în <i>Sacre du printemps</i> de Igor Stravinsky & <i>Rhapsody in Blue</i> de George Gershwin. Video: versiune restaurată a baletului conceput de Vaslav Nijinsky pe muzica lui Stravinsky, la Teatrul <i>Mariinski</i> din Sankt Petersburg / dirijor Valery Gergiev. Audio: versiunea capodoperei lui Gershwin realizată de <i>Vienna Art Orchestra</i> , dirijor Mathias Ruegg, la aniversarea unui secol de la nașterea compozitorului.		
11. Evoluții stilistice: de la retorica wagneriană la impresionismul muzical; Impactul avangardelor. Evoluții sincretice - de la <i>zvukopis</i> (Hlebnikov) la <i>video clip</i> . Sunet și sens. Cuvânt și onomatopee. Structură și disoluție. De la școala vieneză la <i>free jazz</i> . Video: <i>Istoria soldatului</i> - muzica Igor Stravinsky, coreografia Jiri Kilian.		
12. F. Scott Fitzgerald - între <i>Jazz Age</i> și postmodernism. Literatură de inspirație jazzistică: Boris Vian - <i>Spuma zilelor</i> ; Julio Cortázar - <i>El perseguidor</i> ; John Osborne - <i>Look Back in Anger</i> ; Josef Skvorecky - <i>The Bass Saxophone</i> .		
13. Jazz poetic / poezie jazzificată. Eroul liric: jazzmanul (Langston Hughes <i>Jazzonia</i> ; Carl Sandburg <i>Fantezie de jazz</i> ; Alain Gerber <i>Louis și Charlie</i>). Jazzul ca topos al postmodernității (Gottfried Benn, Andrei Voznesenski, Frank O'Hara, Lawrence Ferlinghetti). Umbra sunetului de jazz (Vinicius de Moraes, Gellu Naum, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Murilo Mendes, Carlos Drummond de Andrade, Șerban Foarță). Expresionism poetic/expresivitate jazzistică (poeme de Else Lasker-Schüler transfigurate jazzistic). Comparație muzical-poetică George Bacovia/Paul Bley.		
14. Perspective geopolitice și culturale în arta sunetelor din zilele noastre. Jazzul ca posibil termen generic pentru muzica secolului 20 și ca ipotetic răspuns la provocările muzicale ale secolului 21. Video: <i>Pina</i> (dedicat coreografei Pina Bausch de către regizorul Wim Wenders). Concepțiile integratoare ale lui Gigi Căciuleanu (spectacolul <i>D'ale noastre</i> , 2014). Concert: João Bosco & formația la Sao Paulo, 2008.		
8.2 Seminar		Observații
Bibliografie		

Baconsky, A.E., Panorama poeziei universale contemporane, Ed. Albatros, București, 1972.
Bernstein, Leonard, Cum să înțelegem muzica, Ed. Hyperion, Chișinău, 1991. Bousoño, Carlos, Teoria expresivității poetice, Ed. Univers, București, 1975.
Braga, Corin (coord.), Concepte și metode în cercetarea imaginarului. Dezbaterile Phantasma, Iași, Polirom, 2007.
Friedrich, Hugo, Structura liricii moderne, Ed. pentru literatură universală, București, 1969. Garaz, Oleg, Exerciții de muzicologie, Ed. Media Musica, Cluj-Napoca, 2014.
Jankelevitch, Vladimir, La musique et l'ineffable, Editions Points Paris, 2015
Mihaiu, Virgil, Between the Jazz Age and Postmodernism: F. Scott Fitzgerald, Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2003.
Stravinsky, Igor, Poetica muzicală, Ed Muzicală, București, 1967
Tiberian, Mircea, Sunetul de referință și Arca muzicii occidentale, Ed. Nemira, București, 2013.
Vianu, Tudor, Estetica, Ed. Orizonturi, București, 2010.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Județean Cluj, Inspectoratul Județean Alba, Primăria Cluj-Napoca, Institutul Cultural Francez, Librăria Bookstory, Revista Steaua, Colegiul Național Gheorghe Șincai, Școlile Spectrum și

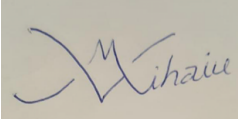
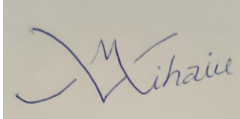

Montessori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Lucrare finală de aprox. 10 pagini, pe baza unor teme propuse de profesor, cu bibliografie, note, etc., care va fi predată la finele semestrului (80%).		80%
	Prezența la cele trei ore de curs săptămânale, via Zoom sau Teams (5%)		5%
	Corectitudinea utilizării limbii române (15%)		15%
10.5 Seminar			

10.6 Standard minim de performanță

1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect;
2. Studentul a citit operele principale analizate;
3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;
4. Studentul are o idee asupra metodelor interdisciplinare utilizate.

Data completării 14.03.2023	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 27.03.2023	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat 30.04.2023	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății